ISSN 1995-6134

УДК 343.131
Д.М. ГОВОРУН, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАСАДИ ПУБЛІЧНОСТІ ПІД ЧАС СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ У СУДІ АПЕЛЯЦІЙНОЇ ІНСТАНЦІЇ

Ключові слова: *кримінальне провадження, публічність, судовий розгляд, апеляційне провадження*

Законодавець, розкриваючи нормативний зміст засади публічності у ст.25 КПК, розповсюдив вимоги цієї засади лише на діяльність слідчого та прокурора під час досудового розслідування. *Вбачається, що таке розуміння засади публічності не охоплює всі аспекти його нормативного змісту.* Суд, як орган, що діє в інтересах та від імені держави, також є суб'єктом реалізації вимог засади публічності. Останнє зауваження стосується й діяльності суду апеляційної інстанції. Вважаємо, що прогалина, яка виникла в законодавстві, може негативно позначитися на судовій практиці.

Безпосередньо дія засади публічності під час апеляційного провадження на монографічному рівні не досліджувалась. Разом із тим, зауважимо, що всі без виключення вчені, які займалися висвітленням питань, пов'язаних із особливостями реалізації повноважень суду апеляційної інстанції, опосередковано торкалися і вивчення проблем реалізації вимог засади публічності на цій стадії кримінального провадження, адже під час судового провадження з перегляду судового рішення суд діє ex officio. Серед таких досліджень – наукові праці Н.Р. Бобечка, Л.О. Богословської, В.П. Бойка, В.Д. Бринцева, Ю.М. Грошевого, Д.О. Захарова, Ю.П. Ковбаси, О.Ю. Костюченко, В.В. Смірнової, В.І. Сліпченка, В.М. Хотенця, В.Т. Маляренка, І.Ю. Мірошнікова, Г.М. Омельяненка та ін.

Набуття чинності Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК) та його застосування зумовило необхідність наукового дослідження особливостей реалізації вимог засади публічності під час судового слідства у суді апеляційної інстанції. Звідси, метою статті є дослідження деяких особливостей нормативного змісту засади публічності під час реалізації повноважень суду апеляційної інстанції при проведенні судового слідства; обґрунтування необхідності надання суду апеляційної інстанції можливості у певних, визначених законом випадках, витребувати додаткові матеріали з метою захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження та ухвалення законного, обґрунтованого, вмотивованого та справедливого рішення.

Запровадження в дію КПК 2012 року привело до зміни порядку здійснення апеляційного провадження і, як наслідок, доцільності дослідження реалізації окремих повноважень суду апеляційної інстанції через призму дії засади публічності.

Відповідно до ст.392 КПК, в апеляційному порядку можуть бути оскаржені тільки судові рішення, які були ухвалені судами першої інстанції і не набрали законної сили. Апеляційному оскарженню підлягають: 1) обвинувальні та виправдувальні вироки (з урахуванням особливостей щодо вироків, винесених за особливою процедурою, перелік яких визначено у ст.394 КПК); 2) ухвали про застосування чи відмову у застосуванні примусових заходів медичного або виховного характеру; 3) інші ухвали суду першої інстанції у випадках, передбачених КПК (наприклад, ухвала суду про внесення виправлень у судове рішення чи відмову у внесенні виправлень (ч.3 ст.379 КПК; ч.4 ст.475 КПК), ухвала суду про роз'яснення судового рішення або відмову у його роз'ясненні (ч.4 ст.380 КПК), ухвала суду про закриття кримінального провадження (ч.8 ст.284 КПК та ін.); 4) ухвали слідчого судді [1].

За даними судової статистики у 2013 році у порядку, передбаченому КПК, до апеляційних судів надійшло 32,6 тис. апеляційних скарг на рішення, прийняті у кримінальних

© Говорун Д.М., 2014

ISSN 1995-6134

провадженнях, із них 17,3 тис. апеляційних скарг – на ухвали слідчих суддів. В апеляційному порядку переглянуто 16,8 тис. ухвал суду та слідчих суддів, із них 13,4 тис. ухвал слідчих суддів. За результатами перегляду скасовано 4,5 тис. ухвал слідчих суддів [2].

У теорії кримінального процесу до ознак апеляційного оскарження відносять такі положення, як: 1) вирішення кримінальної справи по суті у вищому суді, апріорі більш компетентним і досвідченим [3, с.20; 4, с.36]; 2) здійснення нового і безпосереднього дослідження наявних доказів або додатково наданих сторонами доказів [5] за правилами судового розгляду [6, с.12]; 3) вирішення апеляційним судом як питань факту, так і питань права [7, с.4] в обсязі апеляційної скарги [8, с.30; 9, с.3]; 4) зобов'язання суду апеляційної інстанції самостійно виправити всі помилки або неправильності оскарженого вироку (іншого судового акта) [10]; 5) відсутність у суду апеляційної інстанції, як правило, можливості скасувати вирок і направити кримінальну справу до суду першої інстанції для повторного розгляду, та обов'язок самостійно розглянути справу і винести рішення [11, с.15]; 6) надання суду апеляційної інстанції повноваження ухвалювати нові рішення, які повністю замінюють рішення нижчого суду [12, с.12]; 7) поєднання форми судового контролю рішень нижчого суду з особливою формою розгляду і вирішення справи по суті після скасування неправосудного вироку [13, с.7].

За змістом ст.ст.404–405, 407–414 КПК апеляційний суд перевіряє відповідність оскаржуваних судових рішень фактичним обставинам, встановленим у кримінальному провадженні, вимогам кримінального процесуального та матеріального закону, а також правильність оцінки доказів і обґрунтованості тих висновків, до яких прийшов суд першої інстанції за результатами судового розгляду. Як зазначає Д.О. Захаров, така побудова перегляду судових вироків є реальною гарантією охорони прав учасників процесу. Крім того, Д.О. Захаров приходить до переконання, що хоча ані Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (далі – ЄКПЛ), ані будь-який інший акт не вимагають застосування саме апеляційної форми перевірки, за міжнародними стандартами розгляд кримінальної справи по суті в двох судових інстанціях вважається достатньою гарантією досягнення завдань правосуддя [14, с.30] і саме такий механізм цілком відповідає положенням ст.2 Протоколу №7 ЄКПЛ, який передбачає право на оскарження судових рішень.

Ю.П. Ковбаса вказує, що перевіряючи правильність встановлення судом першої інстанції фактичних обставин справи, апеляційна інстанція перевіряє і правильність застосування норм права (кримінального і кримінально-процесуального), що є гарантією законності, обґрунтованості і справедливості судового рішення, постановленого судом першої інстанції [15, с.114].

З метою виконання покладених на нього завдань суд апеляційної інстанції, на думку В.І. Сліпченка, повинен бути наділений відповідними процесуальними повноваженнями, тобто сукупністю прав на здійснення встановлених законом процесуальних дій щодо рішення суду першої інстанції, яке перевіряється за апеляційною скаргою [16, с.66].

І.Ю. Мірошников пропонує всі повноваження апеляційного суду на судовому слідстві поділити на такі види: а) ті, що суд зобов'язаний виконати незалежно від свого розсуду чи волевиявлення учасників судового розгляду; б) ті, що суд здійснює за власною ініціативою; в) ті, що здійснюються залежно від волевиявлення сторін; г) ті, що провадяться як за ініціативою суду, так і за клопотанням сторін [17, с.42].

Вважаємо, що всі зазначені групи повноважень суду апеляційної інстанції, запропоновані І.Ю. Мірошниковим, мають публічний характер та є частиною нормативного змісту засади публічності. Відмінність, як ми бачимо, між ними в тому, кому саме належить ініціатива при реалізації цих повноважень. Але навіть, якщо повноваження здійснюються залежно від волевиявлення сторін, вони не перестають бути публічними за своєю правовою

ISSN 1995-6134

природою, адже суд – це орган, який здійснює публічну функцію, – правосуддя. Задоволення клопотання, як правильно зазначає М.М. Ковтун, не є обов'язком для суду, а суб'єктивно оцінюється останнім на предмет своєї обґрунтованості. Підсумки цієї оцінки для сторін і суду можуть бути діаметрально різні. Проте вирішальне значення має воля суду [18, с.5].

Активність суду – це безпосередня вимога засади публічності у кримінальному провадженні. Як зауважує М.М. Гультай, активність суду, у тому числі й суду апеляційної інстанцій безпосередньо пов'язана з можливістю реалізації у кримінальному судочинстві суддівського розсуду [19, с.284]. Суддівський розсуд означає повноваження, що закон надає судді, щоб робити вибір з декількох альтернатив, з яких кожна є законною [20, с.13]. Науковець підтримує точку зору А. Барака, який зауважує, що для реалізації свого суддівського розсуду, апеляційний суд повинен займатись нормами і фактами у один і той же час [20, с.26].

Виходячи із зазначеного, М.М. Гультай приходить до обґрунтованого висновку, що оскільки суд апеляційної інстанції займається як питаннями факту, так і питаннями права, то його ніяк не можна позбавити можливості діяти за власним розсудом. Межі активності суду апеляційної інстанції, зрозуміло, визначаються сукупністю тих обставин, які він повинен пізнати під час апеляційного провадження [19, с.284]. До предмету апеляційної перевірки (предмету пізнання) В.Т. Томін включає такі елементи: 1) законність, обґрунтованість, вмотивованість і справедливість судового рішення, винесеного за результатами розгляду справи в суді першої інстанції, тобто його фактична і правова сторони; 2) докази, на основі яких ухвалений вирок, досліджені судом першої інстанції; 3) процесуальна форма самого судового розгляду в суді першої інстанції та досудового етапу провадження [21, с.568].

А.Р. Разинкіна також відносить докази до предмету перевірки апеляційного суду. При цьому ми погоджуємося з думкою автора, що об'єкти другої та третьої групи не мають самостійного значення, а можуть підлягати апеляційній перевірці лише за умови, якщо вони вплинули на зміст судового рішення як складові його прав осудності [12, с.9].

Для виправлення помилок суду першої інстанції, на думку Ю.П. Ковбаси, вища судова інстанція повинна бути наділена повноваженнями повторно дослідити докази, які були неповно досліджені судом першої інстанції, а також додаткові докази, і на підставі дослідження і оцінки нових доказів правильно встановити фактичні обставини справи [15, с.113].

З метою порівняння варто відзначити, що в апеляційному провадженні Франції сторони можуть надавати недосліджені докази, обґрунтовувати свою позицію новими доводами, але не мають права посилатися на порушення закону, що відбулися під час досудового провадження, якщо раніше клопотання про це не заявлялося. Обмеженням для вимог сторони є їх власний інтерес, за винятком прокурора, що стоїть на сторожі публічних інтересів і має можливість виступати на захист інтересів як сторони обвинувачення, так і захисту [22, с.25].

Проведення судового слідства при апеляційній перевірці судових рішень передбачене також і кримінальним процесуальним законодавством інших держав. Наприклад, особливості проведення судового слідства апеляційним судом регламентує ст.389.13 КПК Російської Федерації [23]. Окрему статтю, присвячену проведенню судового слідства апеляційною інстанцією, містить і КПК Республіки Білорусь (мова йде про ст.384, яка регламентує порядок перегляду вироків, що не набрали законної сили. При цьому зауважимо, що відповідно до КПК Республіки Білорусь, перегляд таких вироків здійснюється у касаційному, а не апеляційному порядках) [24]. Судове слідство є складовим елементом апеляційного розгляду кримінальної справи й за КПК ФРН (ч.2 § 324, і 325) [25]. На проведення судового слідства під час апеляційного провадження вказують й положення КПК Республіки Молдова. Відповідно до ч. 1 ст.400

ISSN 1995-6134

КПК Республіки Молдова вироки можуть бути оскаржені в апеляційному порядку з метою проведення нового судового розгляду фактичної та правової сторони справи. Згідно з ч.2 ст.414 цього ж кодексу розглядаючи апеляційну скаргу, апеляційна інстанція перевіряє законність і обґрунтованість оскаржуваного рішення на підставі доказів, розглянутих судом першої інстанції відповідно до матеріалів справи, і будь-яких нових доказів, наданих до апеляційної інстанції [26].

Досліджуючи питання можливості здійснення повної юридично-фактичної перевірки вироку, Н.О. Соловйова, Н.Т. Тришина вказують, що з одного боку такий законодавчий дозвіл з необмеженим правом на збирання нових доказів, які не були в полі зору суду першої інстанції, може призвести до того, що сторони будуть зловживати цим правом, не прагнучи до вичерпного дослідження обставин справи в суді першої інстанції. З іншого боку, зацікавлені суб'єкти не в усіх випадках мають безумовну можливість заповнити свої упущення у доведенні в судовому розгляді у першій інстанції, оскільки в суді апеляційної інстанції питання про обсяг дослідження доказів, в тому числі і нових, вирішується на дискреційний розсуд суду апеляційної інстанції [27, с.100].

У науковій літературі з метою вирішення вказаної проблеми пропонується закріпити у законі право сторін надавати нові докази, які з поважних причин не могли бути надані у суді першої інстанції [28, с.10].

Ми поділяємо точку зору науковців, які вважають, що відмова суду апеляційної інстанції від повної юридично-фактичної перевірки у судовому слідстві може привести суд до помилкових рішень. У такому випадку призначення апеляційного провадження в усуненні судових помилок виявляється недосягнутим [27, с.100].

Вітчизняний законодавець у ч.1 ст.405 КПК закріпив положення, відповідно до якого апеляційний розгляд здійснюється згідно з правилами судового розгляду в суді першої інстанції з урахуванням особливостей, передбачених Главою 31 КПК. При цьому у ч.3 ст.404 КПК зазначено, що за наявності відповідного клопотання учасників кримінального провадження суд апеляційної інстанції: 1) зобов'язаний повторно дослідити обставини, встановлені під час кримінального провадження, за умови, що вони досліджені судом першої інстанції не повністю або з порушеннями; 2) може дослідити докази, які не досліджувалися судом першої інстанції, лише у випадку, якщо:

– під час розгляду в суді першої інстанції було заявлено клопотання про дослідження таких доказів;

– вони стали відомими після ухвалення рішення судом першої інстанції.

Тобто, законодавець покладає на суд апеляційної інстанції обов'язок ex officio провести судове слідство у разі наявності відповідного клопотання учасників кримінального провадження та за умови, що обставини, встановлені під час кримінального провадження були досліджені судом першої інстанції не повністю або з порушеннями. В інших двох випадках законодавець використовує словосполучення «може дослідити», тим самим віддаючи вирішення цього питання на розсуд суду. Ми особливо звертаємо на це увагу, оскільки в п.11 Інформаційного листа ВССУ від 21.11.2012 р. такого розмежування відповідних повноважень суду апеляційної інстанції не здійснено та роз'яснено, що апеляційний суд зобов'язаний за наявності відповідного клопотання та передбачених ч.3 ст.404 КПК умов, здійснити дослідження доказів [1].

Вивчення судової практики засвідчило, що суди апеляційної інстанції в цілому правильно застосовують положення ч.3 ст.404 КПК. Так, 23.08.2013 р. суддя судової палати у кримінальних справах Апеляційного суду Автономної Республіки Крим у м. Феодосії відмовив у задоволенні клопотання обвинуваченого про виклик в засідання суду апеляційної інстанції у якості свідка його співмешканки ОСОБА_3. Підставою відмови стало те, що вказана особа не була допитана судом першої

ISSN 1995-6134

інстанції і клопотання про її допит під час розгляду у суді першої інстанції не заявлялося. Дані, які могла повідомити вказаний свідок, були відомі апелянту до ухвалення судового рішення, що не оскаржувалося [29].

В іншому рішенні суддя апеляційного суду Чернігівської області, встановив, що апеляційна скарга не містила обґрунтування неповноти дослідження доказів. Одночасно з винесенням ухвали про відкриття провадження він зобов'язав обвинуваченого та його захисника у визначений строк подати обґрунтування у відповідності з ч.3 ст.404 КПК України про необхідність повторного дослідження обставин кримінального правопорушення, із зазначенням конкретно в чому полягала неповнота дослідження доказів та що докази, про які заявляли учасники судового провадження, суд не дослідив [30].

Вважаємо доцільним визнати правильною практику суддів, які зобов'язують обвинуваченого та/ або захисника подати обґрунтування про необхідність повторного дослідження обставин кримінального правопорушення, якщо воно не міститься у змісті апеляційної скарги. Подібний підхід, на нашу думку, максимально сприятиме захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження.

Аналіз положень ч.3 ст.404 КПК у контексті нашого дослідження спонукає також до вирішення питання щодо можливості апеляційного суду витребувати певні докази за власною ініціативою. Серед науковців не існує єдиної точки зору у цьому питанні.

Д.О. Захаров зазначає, що апеляційна інстанція вправі самостійно встановлювати фактичні обставини справи, але з урахуванням двоінстанційності, предметом оскарження можуть бути факти, про існування яких суд першої інстанції вже дав позитивну або негативну відповідь [14, с.5].

На думку Л.О. Богословської, апеляційне провадження в Україні має бути у вигляді повторного розгляду справи за правилами провадження в суді першої інстанції, з дослідженням наявних та нових доказів у повному обсязі, щодо всіх засуджених (виправданих), з обов'язковим викликом і за участю всіх зацікавлених осіб, на змагальних началах [31, с.300]. При цьому вона не уточнює, за чиєю ініціативою може здійснюватися виклик таких осіб та подання нових доказів.

І.Ю. Мірошников висловлюється за можливість апеляційного суду прийняти рішення про витребування у необхідних випадках додаткових доказів. Оскільки в законі щодо зазначеного ніяких обмежень немає, суддя може прийняти таке рішення як за клопотаннями учасників процесу, так і за власною ініціативою. Насамперед, він може витребувати від підприємств, установ, організацій, об'єднань, окремих громадян документи або їх копії, які містять інформацію, що може мати доказове значення у справі, речі та предмети, які можуть бути визнані речовими доказами [17, с.67].

А.І. Макаркін зазначає, що суд у публічно-змагальному судочинстві повинен отримати право за власною ініціативою здійснювати перевірку законності та обґрунтованості дій учасників і застосованих відносно них засобів [32, с.39], Надання суду таких повноважень буде сприяти максимальному захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження.

При вирішенні поставленого питання ми виходимо з того, що суд апеляційної інстанції наділений правом проводити судове слідство. Як справедливо зазначає Д.О. Захаров, вирішуючи справу по суті він самостійно оцінює всі, а не тільки раніш досліджені докази, а тому суд вищої інстанції вправі дати незалежну оцінку усіх (а не тільки додатково зібраних) доказів по справі, необхідних йому для обґрунтування правосудності підсумкового рішення [14, с.60]. До того ж обов'язок здійснення самостійної оцінки доказів з точки зору їх належності, допустимості, достовірності і достатності покладений на суд апеляційної інстанції на підставі ст.94 КПК, яка жодних винятків не передбачає. Здійснення оцінки доказів відповідно до вимог ст.94 КПК є не можливим без надання суду можливості витребувати додаткові докази за власною ініціативою.

ISSN 1995-6134

Отже, виходячи із зазначеного, ми пропонуємо розширити межі активності суду апеляційної інстанції та надати йому можливість витребувати докази за власною ініціативою з метою здійснення захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження, а також ухвалення законного, обґрунтованого, вмотивованого та справедливого рішення. Вважаємо, що така ініціатива є можливою, наприклад, у випадках коли:

– сторона захисту заявила клопотання про проведення експертизи, але наявних матеріалів, які містяться у кримінальному провадженні, не достатньо для її проведення;

– суд апеляційної інстанції прийшов до переконання, що з метою встановлення обставин кримінального провадження, необхідно призначити проведення експертизи в порядку, передбаченому ст.332 КПК, але наявних матеріалів кримінального провадження не достатньо для її проведення;

– суд апеляційної інстанції, на підставі ч.3 ст.333 КПК прийшов до висновку про необхідність доручення проведення слідчих (розшукових) дій, спрямованих на встановлення або перевірку обставин, які мають істотне значення для кримінального провадження, і не можуть бути встановлені або перевірені іншим шляхом (допит свідків, призначення експертизи, тощо);

– при вирішенні питання про обрання, зміну чи скасування запобіжних заходів, суд апеляційної інстанції констатував недостатність наявних матеріалів для прийняття законного, вмотивованого, обґрунтованого та справедливого рішення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ «Про деякі питання порядку здійснення судового провадження з перегляду судових рішень у суді апеляційної інстанції відповідно до Кримінального процесуального кодексу України» : від 21.11.2012 р., № 10-1717/0/4-12 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/v1717740-12.

2. Аналіз даних судової статистики щодо розгляду справ і матеріалів місцевими загальними судами, апеляційними судами областей, міст Києва та Севастополя, Апеляційним судом Автономної Республіки Крим за 2013 рік [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://sc.gov.ua/ua/sudova_statistika.html.

3. Колоколов Н. А. Судебная ошибка: понятие и механизм исправления / Н. А. Колоколов // Уголовный процесс. – 2007. – № 10. – С. 17–29.

4. Ковтун Н. Н. Подготовка уголовного дела к судебному разбирательству в суде апелляционной инстанции / Н. Н. Ковтун // Уголовный процесс. – 2008. – № 4. – С. 36–42.

5. Александров А. С. Апелляционное производство в уголовном процессе России: проблемы и решения / А. С. Александров, Н. Н. Ковтун // Государство и право. – 2001. – № 3. – С. 38–39.

6. Шмелева Е. С. Правовое регулирование апелляционного производства в современном российском уголовном судопроизводстве : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук / Е. С. Шмелева. – Челябинск, 2010. – 31 с.

7. Колоколов Н. А. Кассация в призме Постановления Пленума Верховного Суда РФ от 23.12.2008 № 28 / Н. А. Колоколов // Уголовный процесс. – 2009. – № 1. – С. 3–10.

8. Головков В. Л. Апелляционное производство по уголовным делам в Российской Федерации: проблемы и пути решения : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09/ В. Л. Головков. – Ижевск, 2004. – 314 с.

9. Палиева О. Н. Апелляционное производство в уголовном процессе России: дис. … кандидата юрид. наук : 12.00.09 / О. Н. Палиева. – М., 2005. – 218 с.

10. Бобракова И. С. Апелляция в уголовном процессе: осознанная необходимость или взлелеянный миф / И. С. Бобракова, Н. Н. Ковтун // Международная Ассоциация Содействия Правосудию [Електронний ре-

ISSN 1995-6134

сурс]. – Режим доступу: http://www.iuaj.net/node/532.

11. Динер А. А. Апелляционное производство в российском уголовном процессе : науч.-практ. пособие / А. А. Динер, Л. Ф. Мартыняхин, Н. Н. Сенин. – М. : Юристъ, 2003. – 112 с.

12. Разинкина А. Н. Апелляция в уголовном судопроизводстве / А. Н. Разинкина. – М. : Изд-во «Юрлитинформ», 2004. – 160 с.

13. Брянский В. Ю. Апелляционное производство в уголовном судопроизводстве : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / В. Ю. Брянский. – Краснодар, 2003.– 23 с.

14. Захаров Д. О. Правова природа та система рішень апеляційного суду у кримінальному судочинстві: дис. … кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Захаров Денис Олександрович – Харків, 2005. – 204 с.

15. Ковбаса Ю. П. Правова характеристика кримінально-процесуального інституту недопустимості повороту до гіршого: дис. кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Ковбаса Юрій Петрович – Харків, 2008. – 206 с.

16. Сліпченко В. І. Апеляційне провадження в системі кримінально-процесуальних стадій: дис. … кандидата юрид. наук : 12.00.09 / Сліпченко Володимир Іванович. – Запоріжжя, 2007. – 237 с.

17. Мірошников І. Ю. Судове слідство в апеляційній інстанції / І. Ю. Мірошников. – Х. : Право, 2007. – 192 с.

18. Ковтун Н. Н. Апелляционное, кассационное и надзорное производство по уголовным делам в контексте соответствия международно-правовому стандарту / Н. Н. Ковтун // Международное уголовное право и международная юстиция. – 2012. – № 3. – С. 3–9.

19. Гультай М. М. Активність суду апеляційної інстанції і межі судового розсуду під час виправлення помилок, яких припустився суд першої інстанції / М. М. Гультай // Науковий вісник Дніпропетр. держ. ун-ту внутр. справ. – 2008. – № 1. – С. 280–288.

20. Барак А. Судейское усмотрение / А. Барах. – М. : НОРМА, 1999. – 376 с.

21. Уголовный процесс России : учебник / А. С. Александров, Н. Н. Ковтун, М. П. Поляков, С. П. Сереброва ; под ред. В. Т. Томина. – М. : Юрайт-Издат, 2003. – 821 с.

22. Сидорова Н. В. Апелляция в уголовном процессе Франции и Германии / Н. В. Сидорова // Международное уголовное право и международная юстиция. – 2008. – № 2. – С. 24–28.

23. Уголовно-процессуальный кодекс РФ : от 18.12.2001 г., № 174 ФЗ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.consultant.ru/popular/upkrf/11_59.html#p5428.

24. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Беларусь : от 16.07.1999 г., № 295-З [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://etalonline.by/?type=text&regnum=HK9900295#innerNavigate_2913.

25. Уголовно-процессуальный кодекс Федеративной Республики Германия – Strafproyessordnung (StPO) – Научно-практический комментарий и перевод текста закона / П. Головненков, Н. Спица. – Потсдам :Universitätsverlag Potsdam, 2012. – 404 с.

26. Уголовно-процессуальный кодекс Республики Молдова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://lex.justice.md/viewdoc.php?action=view&view=doc&id=326970&lang=2.

27. Соловьева Н. А. Юридико-фактическая проверка приговора в апелляционном производстве : монография / Н. А. Соловьева, Н. Т. Тришина. – М. : Юрлитинформ, 2013. – 184 с.

28. Шмарева Т. А. Участие адвоката-защитника в апелляционном производстве по уголовному делу : автореф. дис. на соискание ученой степени канд. юрид. наук : спец. 12.00.09 / Т. А. Шмарева. – Ижевск, 2009. – 19 с.

29. Ухвала апеляційного суду Автономної Республіки Крим у м. Феодосії : від 23.08.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/34259992.

30. Ухвала апеляційного суду Чернігівської області : від 14.01.2014 р., [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://reyestr.court.gov.ua/Review/36629634.

ISSN 1995-6134

31. Богословська Л. О. Порівняльний аналіз апеляційного та касаційного провадження по кримінальним справам / Л. О. Богословська // Правова держава Україна: проблеми, перспективи розвитку : короткі тези доп. та наук. повідомл. респ. міжвід. наук.-практ. конф. (9–11 листопада, 1995 р.). – Х., 1995. – С. 300–301.

32. Макаркин А. И. Состязательность на предварительном следствии / А. И. Макаркин.– СПб. : Юридический центр Пресс, 2004. – 265 с.

Говорун Д. М. Особливості реалізації засади публічності під час судового розгляду у суді апеляційної інстанції / Д. М. Говорун // Форум права. – 2014. – № 3. – С. 74–81 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2014_3_14.pdf

Висвітлено особливості реалізації засади публічності під час апеляційного провадження. Обґрунтовано необхідність надання суду апеляційної інстанції можливості у певних, визначених законом випадках, за власною ініціативою витребувати додаткові матеріали з метою захисту прав і законних інтересів учасників кримінального провадження та ухвалення законного, обґрунтованого, вмотивованого та справедливого рішення.

***

Говорун Д.М. Особенности реализации основы публичности во время судебного разбирательства в суде апелляционной инстанции

Рассмотрены особенности реализации принципа публичности в апелляционном производстве. Обоснована необходимость предоставления суду апелляционной инстанции возможности в установленных законом случаях истребовать дополнительные материалы с целью защиты прав и законных интересов участников уголовного судопроизводства и принятия законного, обоснованного, мотивированного и справедливого решения.

***

Govorun D.M. Features of Realization Based on Publicly During the Trial in the Court of Appeal

In this article the author describes the features of the principle of publicity during the appellate proceeding. The necessity to provide the court of appeal the opportunity to request additional materials in order to protect of rights and legitimate interests of the participants of criminal proceedings and the adoption of legitimate, justified, motivated and fair decisions in cases prescribed by law has been proved in the article.

Форум права